

1.AANSLUITEN BIJ DE LEEFWERELD

DOELEN

- De leerlingen leren vanuit hun eigen interesses en ervaringen linken leggen met duurzaamheid.
- De leerlingen leren persoonlijke ervaringen en actuele maatschappelijke problemen te benoemen en hierover te reflecteren.

Starten vanuit een levensechte situatie

Wat is het?

Bij EDO is het belangrijk te vertrekken vanuit iets dat leeft bij de leerlingen. Leerlingen vanuit autonome motivatie laten kiezen voor een thema en van daaruit linken leggen met duurzaamheid, zorgt voor een grote betrokkenheid.

Een reëel probleem of situatie kan je uit de leerlingen laten komen door te polsen naar persoonlijke ervaringen: "Ik weet niet goed hoe ik moet omgaan met bedelaars", of door iets wat in de media aan bod komt (bv. toestroom vluchtelingen in Europa of de berichtgeving van toename van files in Vlaanderen).

Aanpak

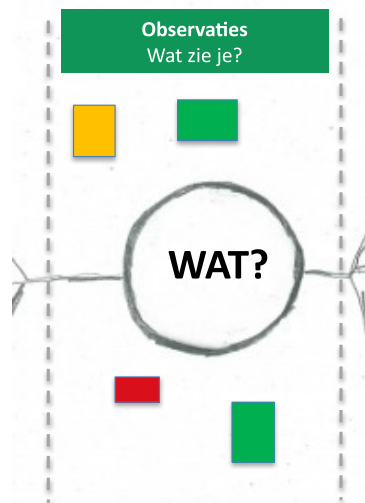
Je kan vertrekken vanuit een stelling (bv. "vluchtelingen zijn een gevaar voor onze economie"), opdat je reacties losmaakt en hun eigen mening laat inbrengen. Hier kan je een debat rond organiseren.

Je kan dit ook doen door de kijk van de leerlingen op de wereld letterlijk in de klas binnen te brengen: "breng iets mee naar de les: een foto van iets wat je aangrijpt of bezighoudt, onderweg van thuis naar school." Zo laat je de leerlingen via beelden vertellen wat hen bezighoudt. Dit kun je dan weer opentrekken met "de duurzaamheidsbril".

EDO
Educatie voor Duurzame
Ontwikkeling op School
www.edoschool.be

Wat zie je? (5')

WAAROM?

Vertrekken vanuit actualiteit (waarneming, ervaring):

- maakt de problematiek concreter
- zorgt ervoor dat leerlingen meer vanuit autonome motivatie betrokken zijn bij duurzaamheidsthema's
- zorgt ervoor dat je als leerkracht alerter bent voor wat er leeft in de klas, op school, in de buurt, in de samenleving. Dit zijn aanknopingspunten om een EDO-project op te starten.

2.GROTER GEHEEL IN KAART

DOELEN

- De leerlingen leren de complexiteit van systemen in zijn geheel in kaart te brengen.
- De leerlingen leren naar de werkelijkheid kijken vanuit verschillende perspectieven en invalshoeken (bv. economisch, sociaal en ecologisch).
- De leerlingen leren om de uitdagingen van vandaag in tijd en ruimte te plaatsen.

Terug- en vooruitdenken (systeemdenken)

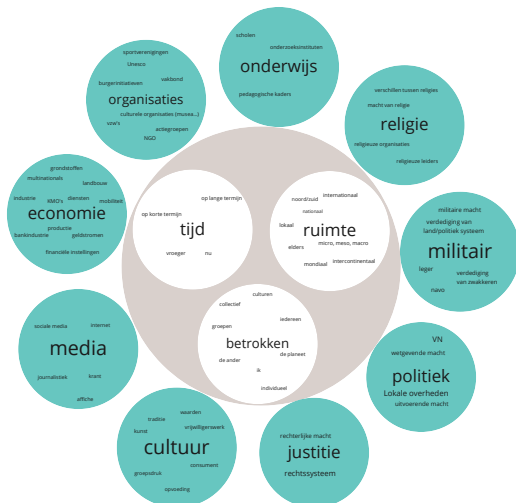
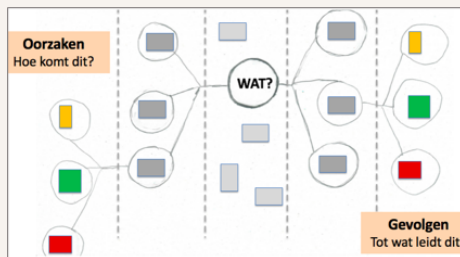
Wat is het?

Terug - en vooruitdenken helpt om een probleem of situatie beter te begrijpen en vanuit een helikopterzicht het systeem achter de situatie te visualiseren. Een manier om oorzaken en gevolgen in beeld te brengen en deze te verbinden met elkaar.

Aanpak

Je vertrekt vanuit een concrete situatie. Je vraagt je telkens af hoe die situatie is ontstaan en wat de gevolgen ervan kunnen zijn. Vervolgens ga je een stap verder en onderzoek je hoe een oorzaak van de situatie is ontstaan. Hetzelfde doe je door ook dieper in te zoomen op het effect van een gevolg van de situatie.

Zie gedetailleerde omschrijving van deze methodiek in: Djapo (2014)
Methode systeemdenken: een denk- en werkwijze voor het
basisonderwijs : 40 lessen en meer dan 50 werkvormen. Acco,
Leuven.

Bronnen raadplegen

Wat is het?

Wat is het?
Diverse bronnen raadplegen om verschillende invalshoeken, perspectieven en/of standpunten m.b.t. het thema te onderzoeken. Leerlingen leren kritisch omgaan met bronnen en verzamelen nieuwe kennis m.b.t. het duurzaamheidsprobleem dat ze onderzoeken.

Aanpak

Versied de leestijlen in groepjes en laat ze discussie bronnen analyseren rond het onderwerp 'Interactie/publicaties, artikelen, boeken, websites...'. Het principe dat elke leerling voor zichzelf gebruikt is: 'zelfperspectieven', het benadruken van verschillende inhoeken.

Vergelijk de informatie die ze hebben verzameld uit de bronnen: waar zien ze gelijkenissen? Waar spreken bronnen elkaar tegen? Varsuit welke context is het artikel opgesteld?

Koninklijke bronnen: op het web, via documentaires en reportages, getuigenissen, specialities die iets kunnen vertellen of gewoon de krant, reclameland...

Nieuwz kennist die wordt opgehaald, maar gebruikt worden bij het vaststellen van de informatie.

Wie en wat is er allemaal bij betrokken?

Wat is het?

Wat is het?
Een manier om de complexiteit van een situatie te begrijpen, de actoren en factoren die hier een invloed op hebben of hier gevolgen van dragen in kaart te brengen.

Aanpak

Werk aan de hand van diverse reflectievragen die leerlingen kunnen onderzoeken:

- Wie/Wat is er allemaal betrokken bij de situatie?
- Welke oorzaken kan je hieraan linken?
- Hoe zijn zij betrokken?
- Hebben zij haat bij het huidige systeem of niet juist?

Wanneer het nu gaat over het onveiligheidsgevoel op de fiets kunnen verschillende punten onderzocht worden: signalisatie gebeurt door diensten van de stad (stadstrafrecht) maar is afhankelijk van de Waarse wetgeving, bepaalde acties zijn op de fiets betrokken (bv. fietsverzekering), rekening met andere verkeersdeelnemers (auto's, voetgangers), de weerstand tegenover de kwaliteit van de wegen, en natuurlijk de fietsgebruiker en de automobilist zelf, de beoogde lansen van drukke verkeersruimte, ...

Je kan deze werkvorm heel goed combineren met de duurzaamheidsdriehoek.

WAAROM?

Je gaat de context rond de waarneming/ problematiek verduidelijken: waar gaat het over? Wie of wat is er betrokken bij deze context (mensen, dieren, het leefmilieu, ...)?

- Je gaat systeemdenken met de leerlingen. Dit wil zeggen dat je zaken binnen een groter geheel gaat plaatsen en vanuit verschillende invalshoeken oorzaken en gevolgen met elkaar gaat verbinden.
- Dit tracht je samen met de leerlingen op een actieve manier te onderzoeken.
- Je hoeft hierbij nog geen mening te vormen, maar tracht zoveel mogelijk de verschillende invalshoeken, betrokkenen, oorzaken, ... te verzamelen en in kaart te brengen.

3.UITEENLOPENDE WAARDEN

DOELEN

- De leerlingen leren hun eigen waarden en normen kritisch onderzoeken.
- De leerlingen leren hun eigen waarden en normen aftoetsen aan de sociale minimum voorwaarden en aan de grenzen van de ecologische draagkracht van de planeet (SDGs/donutmodel).
- De leerlingen leren in dialoog gaan over verschillende (duurzaamheids)waarden en -normen, met respect voor diverse standpunten.
- De leerlingen leren reageren op stellingen en hun eigen mening formuleren.
- De leerlingen leren verwoorden hoe ze omgaan met onzekerheden.

Stellingenspel via persona's

Wat is het?

Bij een specifieke situatie worden uiteenlopende belangen beschreven in persona's. Aan de hand van deze 'rollen' gaan leerlingen in debat met elkaar. Op deze manier wordt het debat opengetrokken naar andere meningen binnen de samenleving en kunnen leerlingen zich inleven in andere perspectieven.

Aanpak

Elke leerling krijgt een fiche met zijn of haar 'persona', zoals: een gepensioneerde vrouw die slecht te been is, een anderstalige nieuwkomer, een fabrieksbaas. Per personage wordt er wat context meegegeven (max halve A4), zodat leerlingen de achtergrond van de mening begrijpen. Leerlingen lezen deze aandachtig als voorbereiding op het stellingenspel. De leerkracht leest een (controversiële) stelling voor m.b.t. het te behandelen thema en vraagt aan de leerlingen om hun argumenten naar voor te brengen vanuit de 'persona'. Het is aan te raden om een moderator aan te duiden zodat de discussie niet herleid wordt tot enkel een confrontatie van meningen (zie fiche Moderator - democratische dialoog). Neem aan het einde van het stellingenspel voldoende tijd om te reflecteren op het gesprek: Hoe was het om je in te leven in andere waarden? Verschilt deze van je eigen mening? Leerlingen geven hun eigen mening rond een stelling.

Wat is onze plek in het systeem? (5')

Waar kan 'jij' invloed op het systeem uitoefenen?

- Plaats elk om beurt een 'persoonetje' binnen het systeem.
- Motiveer elk je keuze.

Doel: Kritische reflecteren over de eigen rol en die van andere binnen een systeem.

Extreme meningen

Wat is het?

Om duurzaamheidskennissen goed te begrijpen is het van belang om uiteenlopende perspectieven te vertolken en met elkaar te verbinden (zie duurzaamheidskennissen: sociale dimensie + tijd/natuur dimensie).

Daarop ook naar extreme meningen en opvattingen en achterhaal hoe die tot stand zijn gekomen.

Het helpt om hiervoor concrete personen op te zoeken of te betrekken a.d.v. een interview. Nadat kunnen de meningen, rollen, wensen van de verschillende personen verwoord worden in 'persona-fiches'.

Doel

Het eigen denken en dat van een groep openstellen.

Overeenkomsten (en tegenstrijdigheden) van de eigen meningen betrekken.

De bijl. om te bekijken hoe de bijl. van de andere niet aan het licht zouden komen en die ook bruikbaar zijn voor een grotere groep mensen.

Eigen rol onderzoeken

Wat is het?

De leerling krijgt kritisch zijn eigen rol in het systeem en op welke manier het systeem zijn/haar leven beïnvloedt (hoe dragen zij bij?). Dit wordt met name 'het systeem impact op hen'. In onderstaande de relatie van hun eigen leefwereld met het duurzaamheidskennissen dat ze in kaart hebben gebracht.

Aanpak

Nadat de leerlingen kritisch gekregen hebben in het systeem, stellen ze zich de vraag: "Wat is mijn plaats binnen het systeem?". "Hoe beïnvloedt de door mij gevoelde het systeem?". "Hoe kan ik het systeem beïnvloeden?".

Leerlingen kunnen kritisch een 'persoonlijk' antwoord geven op het systeem. Dit maakt de eigen invloed op het systeem aanspreekbaar.

Een leerling kan in de bijl. of bijlage aan representatieve voorbeelden worden bijgevoegd (bijv. of gerecycled papier kopen, of dat een auto rijdt door de natuur naar de beschikbaarheid van productie van afvalstoffen).

Anderzijds kan hij/zij ook dat klimaatverandering een negatieve invloed heeft op het eigen leven.

Hoe beïnvloed je nu al bewust of onbewust het systeem? Hoe zou je dit systeem in de toekomst kunnen beïnvloeden? Dit is de stap naar het beïnvloeden van duurzame handelingen.

WAAROM?

Duurzaamheidsproblemen roepen heel wat verschillende meningen op. Elke persoon zal immers vanuit een ander perspectief of waardenkader naar het probleem kijken: *"Ik heb hier geen tijd voor!", "Er moet iets gebeuren!", "Het kan mij niet schelen!"*. Door **verschillende perspectieven** aan bod te laten komen leren de leerlingen niet alleen op een respectvolle manier in dialoog te gaan met anderen, maar worden ze ook uitgedaagd om hun eigen mening in vraag te stellen.

4.DROMEN VAN VERANDERING

DOELEN

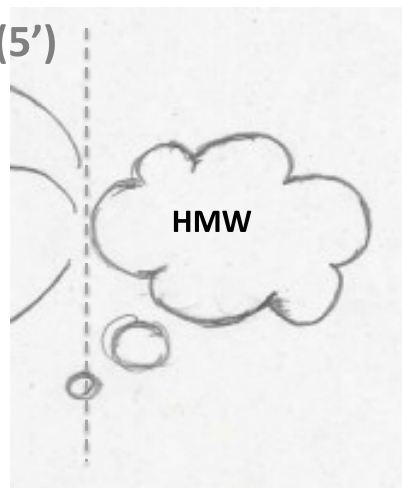
- De leerlingen leren verschillende (duurzame) toekomstscenario's bedenken en vergelijken.
- De leerlingen leren inzien dat de toekomst open en collectief kan worden vormgegeven.
- De leerlingen leren in dialoog gaan over toekomstbeelden

Uitdaging formuleren (5')

1. Wat in het systeem wil je veranderen?
2. Formuleer een HMW-vraag:

"Hoe kunnen we ..."

"Hoe kunnen we ervoor zorgen dat... (gebruiker) ... zodat ... (gedrag) ..."

Vastzetten van een ontwikkelingsnood

EDO
Educatie voor Duurzame
Ontwikkeling op School
www.edoschool.be

Wat is het?

Wanneer we iets willen veranderen en daarnaar willen handelen, dan dienen we iets te ontwerpen om die handeling mogelijk te maken. Leerlingen voelen vaak intuïtief sterk aan waar ze naartoe willen werken, maar het helpt duidelijk te omlijnen wat de uitdaging omvat. Enerzijds helpt deze oefening om ideeën te synthetiseren en terug te koppelen aan de criteria (bv. duurzaamheidsbril). Anderzijds helpt het om de ontwikkelingsnood af te bakenen: voor wie? Wat is het probleem? Waar dien je rekening mee te houden?

Aanpak

De volgende vragen kunnen hierbij helpen:

- Voor wie wil je iets maken, doen, veranderen?
- Welke werkwoorden/ gedrag stel je voorop?
- Waarom is dit een zinvolle actie (argumentering)?

_____ zoekt een manier om (te)

WIE

WERKWOORD OF KORTE ZIN

want/omdat/maar _____

WAAROM?

Vooraleer je acties gaat uitwerken is het belangrijk om een toekomstbeeld voor ogen te hebben. Bij het verbeelden van een duurzaam toekomstbeeld gaan de leerlingen aan de slag met de duurzaamheidscriteria die ze onderzocht hebben in het systeem. Het is een manier om de niet-duurzaamheid om te buigen naar een duurzaam toekomstbeeld. Vanuit emoties zoals verontwaardiging kunnen leerlingen een alternatief bedenken. Dit zorgt voor hoop en een houvast bij het verbeelden van acties.

5.ACTIES BEDENKEN

DOELEN

- De leerlingen leren maatregelen (transitiestrategieën) uit te stippelen die bijdragen aan een duurzaam toekomstscenario.
- De leerlingen leren uiteenlopende oplossingen te bedenken, vergelijken en combineren om tot een duurzaamheidsoplossing te komen.
- De leerlingen leren toekomstgerichte alternatieven te ontwikkelen.
- De leerlingen leren vanuit een toekomstdroom concrete acties te bedenken.

Backcasting: Van droom naar concrete actie

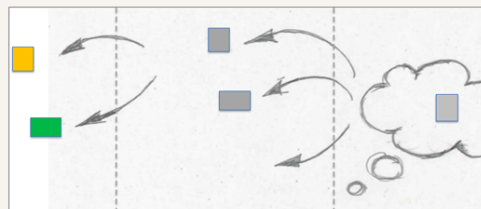
EDO
Educatie voor Duurzame
Ontwikkeling op School
www.edoschool.be

Wat is het?

Backcasten betekent: 'terug' redeneren. Vanuit een duurzame langetermijnvisie of een droom ga je terugdenken wat daarvoor nodig is op middenlange termijn, om uiteindelijk te onderzoeken wat je nu concreet kan doen. Het helpt om 'nu' handelingen te ondernemen die bijdragen tot een duurzamer resultaat op lange termijn.

Aanpak

1. Wat is je droom? Of welke dromen leven er en waar wil je op inzetten? Deze link je aan de duurzaamheidsbril.
2. Wat is daarvoor nodig? Wie dien je daarvoor te betrekken? Zoek diverse mogelijkheden.
3. Welke handelingen kan je nu doen? Selecteer een element uit de middelste kolom en bedenk zaken die je 'nu' kan doen: iemand aanspreken, eigen gedrag aanpassen, iets op de agenda plaatsen, ...

3. WELKE HANDELING KAN JE NU DOEN? < 2. WAT IS DAARVOOR NODIG? < 1. DROOM?

Criteria

- De actie moet haalbaar - testbaar zijn.
- Ga op zoek naar diverse ideeën - niet het eerste het beste idee.

Creatief denken – out of the box

EDO
Educatie voor Duurzame
Ontwikkeling op School
www.edoschool.be

Wat is het?

Wanneer je een duurzaamheidskwestie hebt onderzocht, dan wil je uiteraard aan de slag gaan! Het bedenken van acties is echter geen sinecure! Vaak denken we te oplossingsgericht en nemen we te weinig tijd om diverse mogelijkheden te bedenken. Er is nood aan 'out of the box' denken (divergent denken)! Deze manier van creatief denken betekent dat je heel veel en diverse ideeën dient te bedenken. Ook 'zotte' ideeën zijn hier op hun plaats. In een vervolgfase kunnen we deze ideeën dan gaan analyseren en bekijken hoe we ze kunnen combineren in functie van haalbaarheid.

Aanpak

INDIVIDUEEL

1. Verdeel een blad in vier gelijke vakken.
2. Je begint bij vakje 1. Je krijgt 1 minuut de tijd om een oplossing te bedenken of een idee te tekenen.
3. In vakje 2: dezelfde oefening maar nu een totaal ander idee!
4. Zo ga je door tot je al de vakjes hebt gevuld.

IN GROEP

1. Eén leerling brengt een idee naar voor.
2. Een andere leerling brengt een ander idee naar voor.
3. Zo ga je door tot alle ideeën zijn verzameld.
4. Nu kun je overgaan naar het analyseren en combineren van ideeën (convergent denken)

Steal and share

- Deel je ideeën
- Combineer en maak de ideeën beter
- Inplannen van je idee: waar, wanneer, wie betrokken?
- Pitch idee

Oplossingen of acties kunnen op verschillende niveaus plaatsvinden:

- individueel (wat kan ik als individu doen)
- collectief (wat kunnen wij als klas, school, wijk, gemeente, organisatie, ... doen)
- politiek of beleidsmatig.

WAAROM?

De leerlingen beslissen individueel of gezamenlijk welke actie(s) ondernomen kunnen worden zodat zij het systeem beïnvloeden op de manier die ze voor ogen hebben. Binnen deze fase gaan de leerlingen acties bedenken die ze effectief kunnen uitvoeren binnen de samenleving of hun eigen leefwereld. Dit kan een concrete, directe actie zijn maar evengoed een gesprek met de ouders over koopgedrag, ... (indirecte actie). Dit is een fase waar experimenteren, ondernemen en omgaan met falen belangrijke doelen vormen.

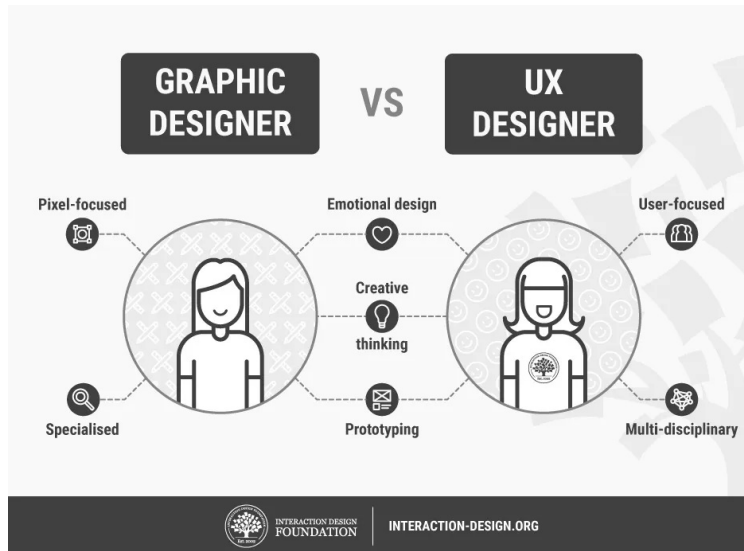
6.ACTIES UITWERKEN

DOELEN

- De leerlingen leren een initiatief/actie uitwerken en uitvoeren op individueel en/of collectief niveau en/of die invloed uitoefent op politiek niveau.
- De leerlingen leren initiatief nemen om actief betrokken te zijn bij beslissingen.
- De leerlingen verwoorden hoe ze toekomstgerichte acties willen ondernemen in hun eigen leven.
- De leerlingen leren initiatief nemen om verantwoordelijkheid op te nemen bij klas- of schoolprojecten.

Prototype to test: Werk je idee uit, zodat je het kan testen.

- Materiaal uitwerken om te kunnen testen: een stappenplan, een interview, een infobrochure, een podcast, een gesprek, ...
- Bepaal concrete doelen: kijk hiervoor naar de ontwerp vraag "de actie is geslaagd wanneer....."
- Hoe ga je de actie aankondigen/ inleiden?
- Moeten bepaalde mensen/ diensten hiervan op de hoogte zijn?
- Je ontwerpt een actie voor mensen (jezelf, anderen, collectief, ...). Hoe ga je nagaan of de actie impact heeft? Ga je achteraf bevragen? De actie in beeld brengen? Hoe ga je de impact evalueren?

WAAROM?

De leerlingen leren niet enkel praten over doelen/acties/problematieken, maar deze ook actief aan te pakken. Door ze actief te betrekken leren ze reflecteren over hun deelname aan de maatschappij. Ze leren acties voorbereiden: met wie moeten we communiceren? Kunnen we zomaar een petitie houden? Mogen we zomaar mensen interviewen of dienen we hiervoor toestemming te vragen?

Door hier effectief bij stil te staan gaan leerlingen zich goed voorbereiden op acties en hoe die te onderzoeken en beter te maken. Leerlingen leren ook samenwerken, elkaar aanvullen en hun eigen talenten in te zetten.

7. ACTIES UITVOEREN

DOELEN

- De leerlingen leren over, door en van actie, in samenwerking met anderen.
- De leerlingen leren de impact van hun actie/initiatief inschatten en evalueren.
- De leerlingen ervaren de impact van hun acties.

Handelingen uitproberen en bevragen

Wat is het?

Wanneer je handelingen bedenkt m.b.t. duurzaamheidskwes- ties, dan weet je pas of ze zinvol zijn door ze uit te testen. Niet enkel het uitproberen van handelingen, maar ook het bevragen van de impact op anderen is hierbij van belang. Dit zorgt er ook voor dat je zaken kan evalueren en aanpassen. Wanneer je bv. op een andere manier boodschappen wil doen thuis d.m.v. een duurzaam boodschappenlijstje op te stellen, dan kan je na enkele weken je ouders bevragen hoe en of dit werkt.

Aanpak

Het spreekt voor zich dat je de handeling gewoon uitvoert. Tijdens de handeling kan je bv. een persoon volgen (wat doet hij/zij?), de algemene context schetsen, focussen op interacties tussen mensen, betrokkenen achteraf bevragen. Hierbij 2 aandachtspunten:

- Hoe komt het over? (dit trachten te begrijpen)
- Informatie verzamelen (via dialoog!) om de handeling beter te maken.

Interview

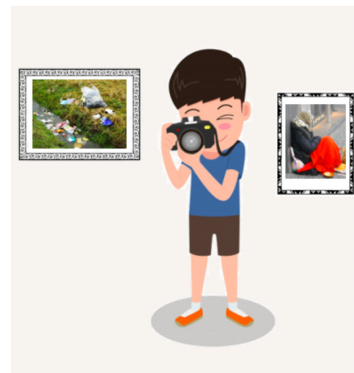
Wat is het?

Bevraging van experts en betrokkenen m.b.t. het duurzaamheidsprobleem/thema. Leerlingen verzamelen op deze manier nieuwe kennis en onderzoeken verschillende invalshoeken, perspectieven, waarden en/of meningen m.b.t. het thema. Leerlingen leren objectief informatie verzamelen + het is een mooie manier om te gaan kijken wat er echt leeft in de buurt of op school.

Aanpak

Leerlingen bevragen diverse experts en betrokkenen. Bv. Wat weet het poetspersoneel over de afvalproblematiek op de school? Wat kan iemand van de afvalcommunaal vertellen over de zwerfvuilproblematiek? Kan er een excursie/bedrijfsbezoek gepland worden? Wat is de mening van de buurtbewoner? Kunnen we meer te weten komen via een enquête?

Via een enquête, een interview, een gesprek, verschillende keuzes aan mensen voorleggen... Dit kan je voorbereiden in de klas: welke vragen kunnen we stellen? Welke informatie hebben we nodig? Hoe kun je iemand bevragen? Hoe verzamel je de informatie?

Breng je actie in beeld

WAAROM?

Leerlingen krijgen helaas weinig kansen om acties écht in de praktijk te brengen. En dat terwijl juist dóén een enorme leerschool is. Pas door iets uit te voeren, ontdek je wat de impact is en hoe je daarop kunt inspelen. Een actie hoeft helemaal niet groot te zijn – denk bijvoorbeeld aan het maken van een boodschappenwijzer voor duurzaam winkelen.

Fouten maken hoort erbij. Soms slaagt een actie niet meteen, en dat is helemaal oké. De kracht zit juist in het experimenteren en ontdekken hoe je zelf verschil kunt maken. Leren van mislukkingen draagt bij aan veerkracht en leert leerlingen om effectief met verandering om te gaan.

Wat als het resultaat niet is zoals gehoopt? Geen probleem! Dan pas je de aanpak aan, neem je een stap terug, en probeer je opnieuw. Zo groeien leerlingen stap voor stap in hun vaardigheid om impact te creëren.

8. TERUGBLIK- VOORUIT

DOELEN

- De leerlingen leren hun eigen denkproces te verwoorden.
- De leerlingen leren sterktes, zwaktes en kansen te verwoorden van het doorlopen proces
- De leerlingen leren de impact m.b.t. duurzaamheid van de eigen acties op het systeem te verwoorden.
- De leerlingen leren verwoorden hoe ze de verworven inzichten zouden toepassen in andere situaties.
- De leerlingen leren hun eigen actiecompetenties te evalueren.

Productevaluatie - wat was de actie? Wat wou je bereiken? Heb je je doel bereikt en draag je op die manier bij aan een meer duurzame wereld? Waarom wel/ niet?

Procesevaluatie - hoe verliep het proces? Welke stappen heb je doorlopen? Gebruik hiervoor de resultaten van de tussenstappen in het proces.

Persoonlijke evaluatie - wat neem je hieruit mee op persoonlijk vlak? Wat ga je in de toekomst anders doen? Of net niet?

Actiecompetenties evalueren - welke doelen werden telkens voorop gesteld? (*feed up*)? Hoe heb je aan de doelen gewerkt en wat liep vlot/ minder vlot? (*feedback*)? Wat zal je in de toekomst doen om verder aan deze doelen te werken? Wat kan anders? (*feed forward*)

Presentatie adhv een posterbeurs

Wat is het?

In kleine groepjes maken leerlingen een poster over verschillende aspecten van het EDO-project: bv. wat is de impact van mobiliteit op onze planeet, op de mensen, onze economie, ...; wat zijn voorbeelden van duurzame mobiliteit; welke acties hebben ze bedacht en uitgevoerd; een overzicht van de resultaten van de bevraging van de mobiliteitsweek. Tijdens de posterbeurs krijgt elk groepje de kans om hun inzichten te delen, ze vertellen ook wat bij hen is blijven hangen na het EDO-project en hoe ze dit meenemen in toekomstige projecten.

Tip: Nodig niet alleen medeleerlingen uit, maar ook ouders, buurtbewoners en andere geïnteresseerden.

WAAROM?

Terugblikken in een EDO- project betekent dat je de eigen acties deelt met anderen. Leerlingen oefenen in het communiceren over veranderingsprocessen aan de hand van een concrete actie: Welke impact heeft het duurzaamheidsprobleem op de leerling, de school, de buurt of de wereld? Hoe hebben ze hun actie bedacht en uitgetest? Welke keuzes hebben ze gemaakt? Kortom tijd voor vieren, delen en reflecteren!

Daarnaast krijgen leerlingen ook inzicht in hun talenten en hoe ze deze hebben ingezet. Door bv. in groep te leren en samen te werken krijgen leerlingen inzicht in hoe ze elkaar ondersteunen: zwaktes van de ene worden gecompenseerd door de sterktes van de ander en omgekeerd. Kortom, ze ondervinden dat als ze in groep sterk staan, ze heel wat kunnen realiseren. Dit doet het vertrouwen in de eigen capaciteiten groeien.